

Obsah

Předmluva	VII
Seznam použitých zkratk	IX
Seznam tabulek	XXI
Seznam grafů	XXIX
Seznam obrázků	XXXI
Seznam boxů	XXXIII
Úvod	1
ČÁST I.	
Vymezení rozpočtu Evropské unie	5
1. Charakteristika rozpočtu Evropské unie	7
1.1 Struktura rozpočtu EU	14
1.1.1 Finanční perspektiva EU	15
1.1.2 Vnitřní struktura rozpočtu EU	22
1.2 Rozpočtové zásady	29
1.3 Rozpočtová procedura	32
1.4 Rozpočtová kontrola	38
Shrnutí	39
ČÁST II.	
Příjem rozpočtu Evropské unie	41
2. Vývoj, charakteristika a hodnocení příjmů rozpočtu EU	43
2.1 Vývoj systému vlastních zdrojů	46
2.1.1 Lucemburská dohoda	46
2.1.2 Od Lucemburku k Fontainebleau	46
2.1.3 Dohoda z Fontainebleau	48
2.1.4 Bruselská dohoda – Delors I	49
2.1.5 Dohoda z Edinburgu – Delors II	50
2.1.6 Dohoda z Berlína – Agenda 2000	50

2.1.7	Dohoda o revizi	52
2.2	Charakteristika a hodnocení vlastních zdrojů rozpočtu	53
2.2.1	Tradiční vlastní zdroje	55
2.2.2	Zdroj založený na DPH	57
2.2.3	Zdroj založený na HNP/HND	64
3.	Závěr k příjmové straně rozpočtu Evropské unie	67
 ČÁST III.		
	Výdaje rozpočtu Evropské unie	69
4.	Výdajové politiky a jejich vazba na rozpočet Evropské unie	71
5.	Konkurenceschopnost pro hospodářský růst a zaměstnanost	83
5.1	Podpora výzkumu a technologického rozvoje	86
5.1.1	Historický vývoj podpory vědy a výzkumu v rámci evropského integračního procesu	95
5.1.2	Srovnání základních parametrů výzkumu a vývoje v EU a v konkurenčních ekonomických centrech	102
5.2	Podpora udržitelných sítí EU pro dopravu a energii	110
5.2.1	Transevropské sítě	110
5.2.2	Program Galileo	117
5.2.3	Program Marco Polo	118
5.3	Zlepšování kvality vzdělávání a odborné přípravy	120
5.3.1	Program celoživotního vzdělávání	123
5.3.2	Program Erasmus Mundus	123
5.4	Konkurenceschopnost a inovace	124
5.4.1	Rámcový program Konkurenceschopnost a inovace	125
5.5	Program sociální politiky, který má evropské společnosti pomoci přijímat a zvládat změny	127
5.5.1	Vazba politiky zaměstnanosti a sociálních věcí na rozpočet EU	130
5.5.2	Historie vývoje sociální politiky a politiky zaměstnanosti na evropské úrovni	133
5.6	Další opatření a programy	136
5.6.1	Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci	137
5.6.2	Vyřazování z provozu a likvidace jaderných zařízení	140
5.6.3	Daně 2013 a Cla 2013	140
5.6.4	Další opatření a programy	141
5.7	Decentralizované agentury	145
5.7.1	Výkonné agentury	146
5.7.2	Agentury Společenství	148
	Shrnutí	150

6. Soudržnost pro růst a zaměstnanost	153
6.1 Historický vývoj politiky hospodářské a sociální soudržnosti	156
6.1.1 Ekonomická krize a první období koordinace regionální politiky (1975–1988)	157
6.1.2 Delors I, období po reformě strukturálních fondů (1989–1992)	158
6.1.3 Delors II, období po Maastrichtu a pokračující posilování politiky HSS (1993–1999)	160
6.1.4 Agenda 2000: programovací období 2000–2006	162
6.1.5 Současné programovací období politiky hospodářské a sociální soudržnosti (2007–2013)	162
6.2 Vymezení území pro alokaci prostředků pomoci politiky soudržnosti	163
6.3 Cíle politiky soudržnosti v programovacím období 2007–2013	167
6.4 Cíle a další formy pomoci politiky soudržnosti v předchozích programovacích obdobích	171
6.4.1 Národní iniciativy – cíle	172
6.4.2 Iniciativy Společenství, technická pomoc a inovační akce	175
6.4.3 Shrnutí vývoje	179
6.5 Zásady politiky soudržnosti	181
6.6 Nástroje politiky soudržnosti	184
6.6.1 Strukturální fondy	185
6.6.2 Fond soudržnosti	186
6.7 Oblasti intervencí	189
6.8 Proces přidělování prostředků – systém závazků a plateb	190
6.9 Budoucnost politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU	192
6.9.1 Pozice České republiky	193
Shrnutí	194
7. Ochrana přírodních zdrojů a hospodaření s nimi	197
7.1 Zemědělství	199
7.1.1 Vznik, počáteční vývoj a přístup země k SZP	200
7.1.2 Základní principy a regulační mechanismy SZP	204
7.1.3 Reformy SZP	219
7.1.4 Charakteristika zemědělského sektoru EU	236
7.1.5 Finanční rámec SZP	244
7.1.6 Mezinárodní srovnání zemědělských politik	255
7.1.7 Dílčí závěr	259
7.2 Rozvoj venkova	262
7.2.1 Vývoj politiky rozvoje venkova a vliv reformy SZP	262
7.2.2 Charakteristika venkovských oblastí EU	268
7.2.3 Financování a kontrola politiky rozvoje venkova	269
7.2.4 Dílčí závěr	277

7.3	Rybolov a námořní záležitosti	278
7.3.1	Cíle, vývoj a reformy SRP	278
7.3.2	Fungování a řízení SRP	280
7.3.3	Financování společné rybolovné politiky	281
7.3.4	Charakteristika rybolovného sektoru v EU	286
7.3.5	Dílčí závěr	293
7.4	Životní prostředí	294
7.4.1	Cíle a vývoj environmentální politiky EU	294
7.4.2	Zhodnocení fungování současného programu pro ŽP	299
7.4.3	Klimatické změny a Kjótský protokol	299
7.4.4	Financování environmentální politiky	306
7.4.5	Dílčí závěr	310
7.5	Decentralizované agentury	311
7.5.1	Agentura Společenství pro kontrolu rybolovu	311
7.5.2	Evropská agentura pro námořní bezpečnost	312
7.5.3	Evropský úřad pro bezpečnost potravin	314
7.5.4	Odrůdový úřad Společenství	316
7.5.5	Evropská agentura pro životní prostředí	318
	Shrnutí	319
8.	Občanství, svoboda, bezpečnost a právo	323
8.1	Vazba na primární legislativu – obecné pojetí politik	324
8.2	Prostor svobody, bezpečnosti a práva	326
8.2.1	Schengenský systém	327
8.2.2	Jednotný evropský akt	330
8.2.3	Smlouva o Evropské unii	332
8.2.4	Amsterodamská smlouva	334
8.2.5	Dokumenty navazující na Amsterodamskou smlouvu	343
8.2.6	Smlouva z Nice	344
8.2.7	Vývoj v oblasti justice a vnitra po Smlouvě z Nice	345
8.2.8	Lisabonská smlouva	350
8.3	Občanství	351
8.4	Financování okruhu Občanství, svoboda, bezpečnost a právo	357
8.4.1	Solidarita a řízení migračních toků	358
8.4.2	Bezpečnost a ochrana svobod	362
8.4.3	Základní práva a spravedlnost	363
8.4.4	Decentralizované agentury podokruhu 3a)	365
8.4.5	Další opatření a programy podokruhu 3a)	368
8.4.6	Zabezpečení přístupu k základnímu zboží a základním službám	371
8.4.7	Podpora evropské kultury a rozmanitosti	375
8.4.8	Média 2007	380

8.4.9	Nástroj rychlé reakce a připravenosti na mimořádně závažné události	381
8.4.10	Informovanost o evropské politice a lepší komunikace s občany	386
8.4.11	Decentralizované agentury podokruhu 3b)	389
8.4.12	Další opatření a programy podokruhu 3b)	389
	Shrnutí	391
9.	EU jako globální partner	393
9.1	Přehled elementů vnějších vztahů Evropské unie	394
9.2	Nástroj pro předvstupní pomoc	399
9.3	Nástroj evropského sousedství a partnerství	403
9.4	Finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci	407
9.5	Finanční nástroj pro spolupráci s průmyslovými a jinými vysoce příjmovými zeměmi a teritorií	411
9.6	Evropský nástroj pro demokracii a lidská práva	414
9.7	Nástroj pro spolupráci v oblasti jaderné bezpečnosti	415
9.8	Nástroj pro stabilitu	419
9.9	Nástroj makroekonomické pomoci	421
9.10	Nástroj humanitární pomoci	422
9.11	Společná zahraniční a bezpečnostní politika	424
9.12	Výdaje na činnost decentralizovaných agentur	426
9.13	Garanční fond za úvěrové operace a Rezerva pro mimořádnou pomoc	429
	Shrnutí	430
10.	Administrativa	435
10.1	Struktura administrativního rozpočtu	439
10.2	Personální náklady a personální struktura v institucích EU	442
10.2.1	Druh a flexibilita služebního nebo pracovního poměru	444
10.2.2	Počet pracovníků	448
10.2.3	Platová úroveň	451
10.3	Daně a systém sociálního zabezpečení	456
10.4	Analýza administrativních nákladů vybraných institucí	457
10.4.1	Evropská komise	457
10.4.2	Evropský parlament	460
10.4.3	EUROPOL	464
	Shrnutí	464
11.	Závěr k výdajové straně rozpočtu EU	467
12.	Rozpočtové bilance členských států	471
	Shrnutí	482

ČÁST IV.

Reforma rozpočtu Evropské unie	483
13. Fiskální federalismus a rozpočet EU	485
13.1 Hodnocení naplňování funkcí veřejných financí rozpočtem EU	489
14. Reforma příjmů rozpočtu Evropské unie	493
14.1 Současný systém vlastních zdrojů	494
14.1.1 Tradiční vlastní zdroje	494
14.1.2 Zdroj založený na DPH	495
14.1.3 Zdroj založený na HNP/HND	501
14.2 Alternativní zdroje rozpočtu Evropské unie	507
14.2.1 Daň z příjmu osob nebo rodin	508
14.2.2 Zdanění úrokových příjmů z úspor	510
14.2.3 Daň z příjmu nebo zisku obchodních společností	512
14.2.4 Spotřební daně	515
14.2.5 Environmentální daně	520
14.2.6 Telekomunikační daně	529
14.2.7 Výnosy z ražebného Evropské centrální banky	530
14.3 Zhodnocení možností reformy příjmů rozpočtu Evropské unie	531
14.4 Model financování rozpočtu EU po reformě příjmů	534
15. Reforma výdajů rozpočtu Evropské unie	541
15.1 Zhodnocení stávajících výdajů rozpočtu EU	542
15.1.1 Hodnocení politik pro udržitelný růst	542
15.1.2 Hodnocení politik pro ochranu přírodních zdrojů a hospodaření s nimi	553
15.1.3 Hodnocení politik pro zajištění občanství, svobody, bezpečnosti a práva	555
15.1.4 Hodnocení politik pro zajištění role EU jako globálního partnera	557
15.1.5 Administrativa	559
15.2 Návrh změn výdajů rozpočtu EU	560
16. Závěr k reformě rozpočtu EU	565
Závěr	567
Literatura	571
Rejstřík	625